

Sakshandsamar	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Arvid Helle	400	22/04505-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
7/23	Møre bispedømmeråd 2020-2023	06.02.2023

Svar på høyring - ordning for val av kyrkjerådet

Saksorientering

1) Innleiing

Kyrkjerådet inviterer høyringsinstansen til å gi fråsegn om framlegg til valordning for kyrkjerådet.

Vedtaket i Kyrkjemøtet 2022 om kyrkjeleg organisering har ført til behov for endringar i kyrkjeordninga, i «Forskrift om reglar for valg av Kirkerådet» og i «Forskrift om endringer i forskrift om reglar for Kirkemøtets virksamhet.

Det er rimeleg å forstå at dei føreslegne endringane lyt vurderast på nytt i samband med endeleg fastsetjing av kyrkjeleg organisering. Difor er høyringsfråsegna å forstå som mellombels og bispedømmerådet ber om å få gje ny høyringsuttale om ordning for val av kyrkjeråd når i samband med ny utforming av den organisasjonsmodell for Den norske kyrkja.

Til hovudspørsmåla

2) Høyringa ber om synspunkt i spørsmålet om «regulering av at hvert bispedømme skal være representert i Kirkerådet».

Møre bispedømmeråd, på linje med alle bispedømmeråda, er folkevalde organ. Uavhengig av talet på medlemmer eller avgitte stemmer i valet, har bispedømmeråda same myndigheit innanfor eige bispedømme. Møre bispedømmeråd vil sterkt understreke at gjeldande representasjon i kyrkjerådet må bli vidareført. Det er fundamentalt viktig for at kyrkjerådet skal kunne oppretthalde status som representativt organ for ein kyrkje som tar mål av seg å vere landsdekkande, at *alle bispedømme er representerte i det råd som er kyrkjemøtet sitt utøvande organ mellom kyrkjemøta*. Eit organ er eit organ, og bispedømmerådet har same juridiske styrke og same grad av representasjon, uavhengig av ein representerer mange eller få medlemmer.

Møre bispedømmeråd er samd med høyringsdokumentet i at rådet si rolle har endra seg frå då kyrkjerådet blei oppretta. Kyrkjerådet blir på fleire vis oppfatta som eit konsernstyre som forvaltar kyrkjemøtet sin mynde mellom kyrkjemøta. Sjølv om endring av oppgåver, krev ny kompetanse, som ikkje utan vidare let seg velje inn av tilgjengelege kandidatar frå kyrkjemøtet, trur denne høyringsinstansen at det er viktigare at kyrkjerådet har rett representasjon, enn at dei ulike fagområda er representert mellom kyrkjerådet sine medlemmer. Kyrkjerådet kan lettare knyte til seg fagkompetanse enn rett representasjon.

Møre bispedømmeråd ønsker ikkje at regelen som regulerer samansetning av kyrkjerådet skal flyttast frå kyrkjeordninga og bli lagt til forskrift for reglar for val av kyrkjerådet. Samansetning av kyrkjerådet er fundamental for om kyrkjerådet skal kunne stå fram som representativ for alle bispedømme i landet, og det er dette *høyringsorganet si meining at samansetninga av kyrkjerådet skal gå fram av kyrkjeordninga*.

I spørsmålet om ulike alternativ for samansetning av kyrkjerådet, går Møre bispedømmeråd inn for **alternativ C, men med eit tillegg om at leiar blir valt uavhengig av bustadsadressa til dei andre medlemmene i kyrkjerådet**. Høyringsinnstansen grunnar fråsegna med at ei slik ordning gir høve til at *kyrkjerådet sin leiar kan komme i tillegg til valt representant for vedkommande bispedømme*. Erfaringar har vist at kyrkjerådsleiar i liten grad har høve til å representere bispedømmet sitt på same måte som andre medlemmer i kyrkjerådet. Det er ikkje urimeleg at det bispedømme som får leiarvervet, også blir representert med eit anna medlem i rådet.

Høyringsorganet rår også til at talet på prestar i kyrkjerådet blir redusert frå 4 til 2. Prestane har stor integritet i kyrkjemøtet og deira teologiske innsikt er stor ressurs for kyrkjemøtet i liturgiske og teologiske spørsmål. Kyrkjerådet sin kompetanse i liturgiske og teologiske spørsmål blir likevel teke vare på gjennom bispemøtet og lærenemnda sin organisatoriske posisjon i slike saker. Høyringsorganet trur også at reduksjon av prestar i kyrkjerådet vil i større grad enn noverande ordning gi støtte til representasjonen frå lek kyrkjeleg tilsette.

3) Spørsmål som knyter seg til valordning og valregler

Møre bispedømmeråd går inn for å vidareføre valet på kyrkjerådet sin leiar som eige val og at valet blir gjennomført som fleirtalsval.

Med omsyn til val av leke medlemmer, så er valgjennomføringa mykje meir komplisert. Tida då kyrkjemøtet er representert med berre ei valliste er over, og det er vanskeleg å sjå for seg at dei ulike vallistene ikkje vil få representasjon i kyrkjemøtet. *Den enklaste måten ein kan sikre at kyrkjemøtet får representativitet i kyrkjerådet, er å gjennomføre valet på leke medlemmer til kyrkjerådet som avtaleval, og at avtaleval blir gjennomført dersom kyrkjemøtet med kvalifisert fleirtal på 2/3 eller 3/4 av stemmene på kyrkjemøtet bestemmer ei slik valordning*. Valreglane bør regelfeste at det skal veljast eit medlem frå kvart av bispedømme. (alternativ 1) For at avtaleval kan gjennomførast, lyt fordeling av kjønnsrepresentasjon og ungdomsrepresentasjon samstemme med regelverket.

Møre bispedømmeråd vil rå til at kyrkjerådet sine leke medlemmer blir valt gjennom avtaleval. Høyringsorganet meiner at geografiske omsyn er vesentlege for representasjonen (deskriptiv representasjon). Dersom val til kyrkjerådet ikkje let seg gjennomføre som avtaleval, meiner dette høyringsorganet at fleirtalsval, som kan gjennomførast med deskriptiv representasjon, er å føretrekkje framfor høvetalsval, der representasjon frå kvart bispedømme vanskeleg kan gjennomførast. Dersom kyrkjemøtet ikkje kan bli samde om å gjennomføre valet som avtaleval, blir dei leke medlemmene til kyrkjerådet valde etter reglane for fleirtalsval.

Dersom det ikkje let seg gjere å gjennomføre valet av leke repr. til kyrkjerådet som avtaleval, rår Møre bispedømmeråd til at valet blir gjennomført som fleirtalsval, etter modell for gjeldande ordning, gjennom 2 valomgangar, slik at 2. valomgang får høve til å rette opp moglege representasjonsutfordringar som blir avdekkja etter første valomgang.

4) Endring av virksomhetsreglene for kirkerådet

Møre bispedømmeråd er samd i at reglane for verksemda til kyrkjerådet tar inn tilsvarande bestemmelse som bispedømmetrådet sine reglar; om at gyldig vedtak berre kan gjerast når preses/fungerande preses og minst halvparten av medlemmene/innkalte varamedlemmer er til stades og gir stemme

Forslag til vedtak

Møre bispedømmeråd gir høyringsfråsegn slik det går fram av saksutgreiinga/saksorienteringa.